

Schriftelijke vragen (Artikel 40 Reglement van orde algemeen bestuur Vechtstromen 2017)

Nr.: 2022 10	ontvangen: 3 november 2022
Aan het dagelijks bestuur van Waterschap Vechtstromen	
Onderwerp: gevolgen rechterlijke uitspraak bouwvrijstelling	
Ondergetekende stelt namens de VVD fractie aan het dagelijks bestuur van Waterschap Vechtstromen de volgende vragen: 1) Welke gevolgen heeft de uitspraak van de Raad van State inzake de bouwvrijstelling voor de duurzaamheidsdoelstellingen van Waterschap Vechtstromen? 2) Is een inschatting te maken van de mate waarin de uitvoering van het investeringsprogramma vertraging oploopt? 3) Kan het DB de beoogde versnelling van het realiseren van de KRW doelen nog wel garanderen? 4) Welke financiële gevolgen heeft de uitspraak voor komende begroting? Toelichting: Woensdag 2 november heeft de Raad van State zich uitgesproken over de zgn. bouwvrijstelling. Deze mag bij (bouw)projecten niet meer worden gebruikt, waardoor de zgn. voortoets noodzakelijk wordt bij elk (bouw)project waarbij sprake is van stikstofuitstoot. Van de aanleg van wegen tot de plaatsing van windmolens. Ik wens graag schriftelijk antwoord	
Naam en ondertekening: Peter Rijtema namens VVD fractie	

Aan: de heer Rijtema
Cc: algemeen bestuur waterschap Vechtstromen

Van: dagelijks bestuur waterschap Vechtstromen (portefeuillehouder de heer. S.M.M. Kuks ,
ambtelijk contact via bestuursondersteuning@vechtstromen.nl)

Datum: 29/11/2022 (bespreking dagelijks bestuur)

Betreft: beantwoording schriftelijke vraag AB (ex art 40 RvO)

Onderwerp: gevolgen rechterlijke uitspraak bouwvrijstelling

Vraag 1

Welke gevolgen heeft de uitspraak van de Raad van State inzake de bouwvrijstelling voor de duurzaamheidsdoelstellingen van Waterschap Vechtstromen?

Antwoord

Het effect van de uitspraak van de Raad van State (RvS) op de duurzaamheidsdoelstellingen (energieneutraliteit) laat zich nog moeilijk voorspellen. De uitspraak is weliswaar duidelijk, maar de doorwerking op projectniveau wordt bepaald door legio factoren. Van situatiespecifieke tot ontwikkelingen op nationaal niveau. Dat neemt niet weg dat we op de korte termijn verwachten dat de uitspraak leidt tot vertraging van duurzaamheidsprojecten. Denk aan de op stapel staande aanleg van zonnepanelen op de rwzi Goor. Maar, op realisatie van de lange termijn duurzaamheidsdoelstelling gaat de RvS uitspraak zeer waarschijnlijk geen invloed hebben.

Vraag 2

Is een inschatting te maken van de mate waarin de uitvoering van het investeringsprogramma vertraging oploopt?

Antwoord

Het antwoord op vraag 1 inzake de duurzaamheidsprojecten geldt ook hier. De gevraagde inschatting is nog niet te maken. Vertraging op het investeringsprogramma is heel aannemelijk, maar de mate van vertraging is afhankelijk van vele factoren.

Op het moment van beantwoorden van deze vraag is de RvS uitspraak nog pril. De Rijksoverheid beraadt zich op de vraag hoe verder na het wegvallen van de bouwvrijstelling. De UvW maakt zich sterk voor een algehele vrijstelling voor waterveiligheid- en waterkwaliteits-projecten in de bouwfase. Ook op de provinciehuizen worden scenario's uitgewerkt vanuit de rol die de provincies hebben als bevoegd gezag voor de Wet natuurbescherming (Wnb).

Parallel aan deze externe sporen ontplooiën de projectleiders van Vechtstromen al activiteiten die nodig zijn indien de genoemde sporen ons niet gaan helpen. Voor de uitvoeringsprojecten van Vechtstromen betreffen dat activiteiten die nodig zijn voor het verkrijgen van toestemming tot uitvoering van het project op basis van de Wet natuurbescherming. Deze activiteiten zijn te beschouwen als een extra stap in een project. Bij het doorlopen van deze stap zijn we sterk afhankelijk van anderen. Denk aan de beschikbaarheid externe deskundigheid voor het maken van de zogenaamde Aeriusberekeningen, de capaciteit bij het bevoegd gezag om toestemming te verlenen en de externe mogelijkheden om onvermijdbare stikstofuitstoot te compenseren.

Op basis van een eerste inschatting, die voorbij gaat aan projectspecifieke kenmerken, verwachten we dat :

- *voor projecten, waarvan de uitvoering op korte termijn gepland staat, de extra stap tot een vertraging van tenminste enkele maanden gaat leiden.*

- voor projecten die in voorbereiding zijn en waarvan uitvoering niet op korte termijn gepland staat, de extra stap in de planning kan worden meegenomen. Wel duurt de voorbereidingsfase daardoor langer dan voor de RvS uitspraak.

Vraag 3

Kan het DB de beoogde versnelling van het realiseren van de KRW doelen nog wel garanderen?

Antwoord

Het algemeen bestuur heeft in 2022 met het vaststellen van de Meerjarenverkenning (MJV) 2023-2032 extra financiële middelen beschikbaar gesteld voor het realiseren van de KRW doelen. Het dagelijks bestuur heeft daarbij aangegeven dat, ondanks de beschikbaarheid van middelen, het kan zijn dat niet alles tijdig gerealiseerd is. Maar, ingestoken wordt op “..alles aan doen om te proberen de KRW-maatregelen uiterlijk in 2027 realiseren.” (verslag AB 6/7/2022)

In het licht van het vaststellen van de Meerjarenverkenning 2023-2032 zijn, voor zowel het programma watersysteem als het programma waterketen onderzoeken gestart om te bepalen of en zo ja hoe realisatie van de KRW opgaven kan worden versneld. Het resultaat van dit onderzoek wordt in maart 2023 verwacht. De effecten van de uitspraak van de RvS worden in dit onderzoek meegenomen.

Vraag 4

Welke financiële gevolgen heeft de uitspraak voor komende begroting?

Antwoord

De financiële gevolgen van de RvS uitspraak op de investeringsbegroting 2023 zijn drieledig:

1. *Hogere investeringen door het werken aan het verkrijgen van toestemming Wet natuurbescherming.
Om toestemming te krijgen voor het uitvoeren van een project moet externe deskundigheid ingehuurd worden om bijvoorbeeld Aerius berekeningen uit te voeren. De kosten van externe ondersteuning zijn afhankelijk van de complexiteit van een project. Begeleiding van die externe deskundigheid vergt extra interne inzet. In een uitvoeringsproject bedragen de extra interne en externe kosten slechts een klein deel van de totale projectkosten.*
2. *Hogere investeringen door het reduceren/compenseren van stikstofdepositie
Indien de stikstofdepositie op gevoelige natuur ten gevolge van een uitvoeringsproject te hoog is moet reductie en/of compensatie worden gevonden. Bijvoorbeeld in de vorm van het verkrijgen van stikstofruimte (kopen/leasen) of de inzet van duurder (elektrisch) materieel. Dergelijke oplossingen brengen extra kosten met zich mee die qua omvang sterk projectafhankelijk zijn.*
3. *Uitgestelde investeringen door achterblijvende realisatie
De vertraging die bij beantwoording van vraag 2 is benoemd brengt voor 2023 het risico op achterblijvende realisatie met zich mee. De onzekerheid rondom de vertragende doorwerking van de uitspraak is een week na de RvS publicatie groot. Via het spoor van de planning en controlcyclus worden daarom in 2023 relevante ontwikkelingen en inzichten met betrekking tot de realisatie gerapporteerd. Vanwege de bijzondere situatie die is ontstaan door de RvS uitspraak zal daarbij bewaakt worden of rapportage via dit spoor en het ontwikkelende inzicht in de realisatie aansluiten bij de informatiebehoefte van het AB.*